

manus honorabilis viri domini Suenonis Saxthorp decani nostri Lundensis eiusdem fabrice
 10 procuratoris realiter scotavit iure perpetuo possidenda hac condicione mediante, quod idem
 Petrus et vxor sua in ipsis bonis, quoad uixerint, residendi liberam habeant facultatem pro
 annuo censu vnum solidum grossorum currentis monete ad antedictam fabricam soluturi. In
 quarum donacionis, alienacionis et scotacionis testimonium sigillum nostrum presentibus
 duximus apponendum. Datum anno, die et loco quibus supra.

På baksidan: d

15 Littera super vna curia jn Syndertoodh · data et scotata · per Petrum
 Tubbesson

Fragment av ovalt sigill av ofärgat vax, 5,8 x 4,7 cm, med utplånad vapenbild och omskrift.

10339

1381 februari 25

Lars Ulfsson och hans hustru Helena Magnusdotter ger i ett tillägg under brev av 1379 1/11 (DS nr 10048) sitt samtycke (till en egendomstransaktion) och bekräftar detta brev med sina sigill.

Orig. på perg., Sv. Riksarkivet (se vidare DS nr 10048).

SDHK nr 11852.

Tryckt: DS nr 10048.

Regest: RPB nr 1456.

Om Lars Ulfsson (Läma) och Helena Magnusdotter se ÄSF I, s. 80. Huvudbrevet (1379 1/11) rör en betalning för jord som gjorts av Helena Magnusdotters bröder; se vidare DS nr 10048 med kommentar.

Nos vero Laurencius Wlfson et consors mea dilecta Elena Magnusdotter, vt omnia premissa eo firmiora fiant, consensum nostrum adhibemus presentes litteras nostris sigillis roborantes sub anno Domini M^occc^olxxx primo, in crastino Mathie apostoli.

10340

1381 februari 26 Laglösaköping (Köping)

Rikets marsk, riddaren Sten Bengtsson, drotsen i Sverige Bo Jonsson, Folke Nilsson och Peter Djäken, underlagman i Södermanland på herr Knut Karlssons vägnar, utfärdar dombrev. Kung Albrekt har i öppet brev givit utfärdarna Folke Nilsson och Peter Djäken befogenhet att lösa en tvist mellan Ragvald Nilsson och Harald Kase gällande den egendom som Karl Dansson och dennes hustru pantsatte till deras måg Bengt Larsson. Sedan de granskat bägge sidors öppna brev och tagit hänsyn till all information de inhämtat och hört, kan de inte finna annat än att egendomen rätteligen tillhör Ragvald Nilsson och dem som äger jorden med honom. Utfärdarna ger därför egendomen till Ragvald Nilsson och avvisar Harald Kases krav. Domen förkunnas i närvaro av riddarna Erengisle Sunesson jarl, Bo Bosson, Birger Ulfsson, Staffan Ulfsson och Anund Jonsson samt väpnarna Lars Björnsson och Ulf Jonsson. Utfärdarna, riddaren Sten Bengtsson och drotsen Bo Jonsson, förklarar att Ragvald Nilsson och Harald Kase infunnit sig inför dem på samma plats, varvid Harald Kase anmodats att helt

och hållet avsäga sig egendomen, och Ragvald Nilsson ska efter denna dag inte ha ytterligare krav på Harald Kase. Därmed ska de vara i sämja och tvisten löst.

Utfärdarna beseglar.

Orig. på perg. (27,3 x 15,1 cm, uppveck 3,4 cm; 17 rader), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11853.

Regest: RPB nr 1562.

Om utfärdarna Sten Bengtsson (Bielke) och Folke Nilsson (Ivar Nilssons ätt) se SRM med vidare hänvisningar; för Peter (Torstensson) Djäken (Schack av Skylvalla), underlagman på Knut Karlssons (Sparre av Tofta; se SRM s. 55) vägnar, se J. E. Almquist i *Släkt och hävd* 1960, s. 6 f. och s. 24, samt densamme i *Lagsagor och domsagor i Sverige I* (1954), s. 97, not 1.

Om de tvistande, se för väpnaren Ragvald Nilsson (Fargalt) ÄSF I, s. 30, och för Harald Kase ÄSF I, s. 299 f.

Om vittnena Erengisle Sunesson (båt), titulerjarl av Orkneyöarna, Bo Bosson (Natt och Dag), Birger Ulfsson (Ulvåsaätten), Staffan Ulfsson (Ulv), Anund Jonsson (Lejonansikte), Lars Björnsson (bjälke) och Ulf Jonsson (Aspenäsätten), se SRM med vidare hänvisningar.

Utfärdandeorten Köping skrivs i brevet Laglösaköping; om detta namn se H. Lindroth i *Fornvännen* 1918, s. 213–223, och *Svenskt ortnamnslexikon* (2016), s. 192 (under Köping).

En stor fläck (vilken upptar ca 1/3 av brevet) har gjort att delar av texten endast är möjlig att läsa under UV-ljus (se noter).

Alla the men som thetta bref hōra ælla se helsom vi Sten Beniczson riddare oc rikesins marsch Bo Jonsson drotzate j Swerike · Folke Niclisson · oc Pæthar Dyekn vnderlaghman j Sudhermannna lande · a · herra Knwt Karlssons weghna æuerdhelika mæth warom Herra · Æpter thý hōghborin første war kære herra konung Albricht os Folka Niclisson oc Pæthare Dyekn forscriphnom bōth oc befelde j sino opno breue ransaka oc vtleta · sannýnd oc ræt vm the gothza delo som varit hafuer mellom Raghuald Niclisson oc Harald Kasa · vm the gothz ther Karl Dansson oc hans husfru hafdho pantsat thera magh Bæinct Lafrinzson oc os macht them mæth ræt atskilia · gaf j samu brefue tha hafuom wi thet ransakat oc vtleet · æpter beggias thera opno brefuom oc mæth allom thøm bæztom schæлом wi kondom ther til fa ælla hōra · oc æpter waro bæzto samwiti som wi viliom fore Gudhi kennas tha witom wi ey rættare æn thet sama gothz rætlika tilhører thøm forscriphna Raghwalde Niclisson oc thøm thet agaar mæth honom. Oc for thý hafuom wi Raghwalde Niclisson thet sama gothz tilvnet oc tilsakt fra · oc vndan Haralde Kasa innan erlikra manna nærwaru herra Eringisle Sonasons iærls sins · herra Bo Bosons · herra Birghere Vlfsons · herra Staphan Vlfsons · oc herra Anundz Jonssons riddara Lafrinz BiorNSSons oc Vlf Jonssons swena. Oc kennomps wi Sten Beniczson riddara oc Bo Jonsson drotzte forscriphne at ther æpter a sama stath gingo the fornempde Ragwal[d] Niclisson oc Harald Kase fore eet mynne oc sæmio sculd til waar oc wi them for mynne sakt hafwm at Harald Kase scall ganzklika aflata thet sama gothz her til j delo standet hafuer mellom hans oc Raghwald Niclisson oc honom affonnet war oc Raghwalder Niclisson scal enga tiltalan hafua til then fornempda Harald Kasa vm thet han opb[ur]it hafuer af thøm sama forscriphna gothzom til thenna dagh. Oc ther mæth sculu the wara ·

2 marsch] *Bokstaven s efter rättelse från c. 12* honom] *Svårläst p.g.a. fläck.* 13 nærwaru] *Delvis svårläst p.g.a. fläck.* 15 riddara] *Ordet svårläst p.g.a. fläck.* | Lafrinz] *Andra bokstaven svårläst p.g.a. fläck och slitage.* | oc Vlf] *Svårläst p.g.a. slitage.* 16 ther æpter] *Svårläst p.g.a. fläck.* | a] *Föregås av en lucka om ca 8 tecken, oläsliga p.g.a. fläck.* 17 Ragwald] *Sista bokstaven saknas p.g.a. bål.* 18 mynne] *Svårläst p.g.a. fläck.* 19 affonnet] *Svårläst p.g.a. fläck.* | oc³] *Svårläst p.g.a. fläck.* 20 opburit] *Delvis oläsligt p.g.a. fläck.*

vinlika vm thessa gothza deelo atskylde. Oc til thessa thinga · meere wisso oc witnisbyrdh hafuom wi latet war incighle her fore hænght. Datum Laghløsakøpung, anno Domini Mccc-lxxxj^o, feria tertia proxima post diem beati Mathie apostoli.

25 På baksidan: Eth dom breff

Sigill: nr 1 endast remsa; nr 2 runt av ofärgat vax, diameter 3,0 cm (heraldiskt sigill, se SMV I, s. 408): [...]oecii Ionson; nr 3–4 endast skåror.

22 thinga] thin ga utan synligt avstävningstecken vid radskifte.

10341

1381 mars 7

Torshälla

Olof Djäken, kungsdomhavande på drotsen i Sverige Bo Jonssons vägnar, och Peter Djäken, underlagman på riddaren Knut Karlssons vägnar, utfärdar öppet brev på det räfsteting som Bo Jonsson höll i Torshälla med allmogen i Österrekarne och Västerrekarne. För Västerrekarne består nämnden av häradshövdingen Tyke Petersson, Filip Bosson, Arvid i Säby, Arnold i Åby, Ulf i Gunnarskäl, Holmger i Hällby, Nils i Kolsta, Jöns i Hällby, Gregers i Hällby, Erik i Bondeka, Ulf i Väsby, Åmund i Åby och Johan i Egelsäter, för Österrekarne av underhäradshövdingen på Ulf Jonssons vägnar Kertil Nilsson, Ragvald Nilsson, Ulf Petersson, Halsten i Kolunda, Åmund i Ärsta, Johan i Tidö, Ulf i Torp, Sven Skräddare, Jöns Kuse, Magnus i Berga, Kristiern i Ökna, Olof i Ramshammar och Jösse Fågel. Nämnderna vittnar rättvist om att urminnes hävd gäller i fråga om det vatten och fiske i Hjälmarens som ligger mellan *Ägbeta fjärding och Julitamunkarnas område, så att de i *Ägbeta fjärding av ålder haft rätt att utan hinder lägga nät och andra fiskeredskap var som helst i sjön, från sitt område och ända till den plats där Julitas vinternot tar vid. Utfärdarna fastställer denna urminnes hävd och förbjuder dem i Julita och alla andra vid vite av 6 mark för lagmansdom och 40 mark till kungens ensak att hindra dem i *Ägbeta fjärding att fiska. Samma vite gäller för den från *Ägbeta fjärding som fiskar innanför munkarnas område utan deras tillstånd.

Utfärdarna beseglar.

Avskrift i Lars Eriksson Sparres kopiebok, hs B 16, fol. 197r–v, Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11854.

Om Olof Djäken se E. Nordström i PHT 1941–1942, s. 25 med not 3.

Om Peter (Torstensson) Djäken (Schack av Skylvalla), underlagman på Knut Karlssons (Sparre av Tofta) vägnar, se DS nr 10340.

Angående häradshövdingarna se för Tyke Petersson (lejon) DS nr 10318 och för Kertil Nilsson (flankbåge) DS nr 10319.

Bland övriga medlemmar i nämnderna se för Filip Bosson och Ulf Petersson B. Hildebrand i PHT 1934, s. 21 respektive 46 f. Angående Ragvald Nilsson (Fargalt) se ÄSF I, s. 30; jämför dock not i den kritiska apparaten nedan (rad 10). En Jöns (Jösse) Fågel uppträder senare i Tuhundra härad (SDHK nr 16499 och 18057).

*Ägbeta fjärding har inte kunnat identifieras.

I avskriften har slutet av Bo Jonssons stadfästelse av domen inkluderats (se DS nr 10342). Att endast ett sigill avritats tyder på att stadfästelsebrevet, med domen inkluderad, förelegat vid avskriften.